

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ

ຄໍາແນະນຳຂອງລັດຖະມົນຕີ
ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດໍາລັດເລກທີ 70/ນຍ

ຈັດພິມໂດຍ : ອົງການປະກັນສັງຄົມແຫ່ງລັດ

2008

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ
◆◆◆◆◆

ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ

ເລກທີ 2839/ຮສສ.

ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 8 ສິງຫາ 2008.

**ຄໍາແນະນຳຂອງລັດຖະມົນຕີ
ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດໍາລັດເລກທີ 70/ນຍ**

- ອີງຕາມດໍາລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີສະບັບເລກທີ 138/ນຍ, ລົງວັນທີ 4 ພຶດສະພາ 2007 ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ.
- ອີງຕາມດໍາລັດ ຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ສະບັບເລກທີ 70/ນຍ, ລົງວັນທີ 20 ເມສາ 2006 ວ່າດ້ວຍລະບອບປະກັນສັງຄົມແຫ່ງລັດ.

ລັດຖະມົນຕີ

ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ອອກຄໍາແນະນຳ:

ໝວດທີ I

ຈຸດປະສົງ ແລະ ຄາດໝາຍ

1. ຈຸດປະສົງ.

ຄໍາແນະນຳສະບັບນີ້ ເພື່ອອະທິບາຍບາງເນື້ອໃນ, ຫລັກການ, ວິທີການ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນດໍາລັດ ໃຫ້ລະອຽດ, ຈະແຈ້ງຕື່ມເຮັດໃຫ້ທຸກຄົນມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ເປັນເອກະພາບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

2. ຄາດໝາຍ.

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການອຸດໜູນຕ່າງໆເຊັ່ນ: ອຸດໜູນປະກັນສຸຂະພາບ, ເກີດລູກ ແລະ ບຳເນັດເກີດລູກ, ອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ແລະ ພະຍາດອາຊີບ, ເສຍອົງຄະ, ປ່ວຍການ, ບຳນານ, ອຸດໜູນຄອບຄົວ ຜູ້ເສຍຊີວິດ ແລະ ສິ່ງສະການ ຕໍ່ພະນັກງານ, ລັດຖະກອນ, ທະຫານ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫລວດ, ພະນັກງານບຳນານ, ເສຍອົງຄະ, ຜູ້ຢູ່ພາຍໃຕ້ການດູແລ ແລະ ພະນັກງານຕາມສັນຍາ ໃຫ້ມີຄວາມຖືກຕ້ອງຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການ.

3. ອະທິບາຍຄຳສັບ.

- ຜູ້ປະກັນຕົນ ໝາຍເຖິງພະນັກງານ, ລັດຖະກອນ, ທະຫານ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫລວດ ແລະ ພະນັກງານຕາມສັນຍາ ທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງຂອງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບເງິນເດືອນຈາກົບປະມານຂອງລັດ ແລະ ໄດ້ຈ່າຍເງິນສົມທົບເຂົ້າກອງທຶນປະກັນສັງຄົມ.
- ຜູ້ໄດ້ຮັບອຸດໜູນໄລຍະຍາວ ໝາຍເຖິງພະນັກງານ - ລັດຖະກອນທີ່ໄດ້ເຖິງກະສຽນບຳນານ, ຜູ້ຮັບອຸດໜູນເສຍອົງຄະ ແລະ ຜູ້ໄດ້ຮັບອຸດໜູນຄອບຄົວຜູ້ເສຍຊີວິດເປັນລາຍເດືອນ.
- ຜູ້ໄດ້ຮັບອຸດໜູນໄລຍະສັ້ນ ໝາຍເຖິງ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບການອຸດໜູນຄອບຄົວຜູ້ເສຍຊີວິດເທື່ອດຽວ, ບຳເນັດ, ເກີດລູກ, ປ່ວຍການ ແລະ ສິ່ງສະການ.
- ຜູ້ຢູ່ໃຕ້ການດູແລ ໝາຍເຖິງ ຜົວ ຫລື ເມຍ, ລູກ, ພໍ່ ແລະ ແມ່ຂອງຜູ້ປະກັນຕົນ.
- ຜູ້ເກີດສິດປິ່ນປົວສຸຂະພາບ ໝາຍເຖິງຜູ້ປະກັນຕົນ, ຄູ່ສົມລົດ, ລູກຄີງ, ລູກລ້ຽງ, ລູກນ້ຳ ແລະ ພະນັກງານຕາມສັນຍາ ທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບການຂອງ ອປລ.

ໝວດທີ II

ການປະກັນສຸຂະພາບ

1. ການປະກັນສຸຂະພາບ.

ການປະກັນສຸຂະພາບແມ່ນການຄ້ຳປະກັນໃຫ້ບັນດາສະມາຊິກປະກັນສັງຄົມເມື່ອເວລາເຈັບເປັນໄດ້ຮັບການບໍລິການດ້ານການແພດທີ່ປະກອບດ້ວຍ: ການກວດ, ປິ່ນປົວສຸຂະພາບ, ການກັນພະຍາດ, ການພື້ນຟູສະມັດຕະພາບຂອງຮ່າງກາຍ, ການບໍລິການກ່ອນ ແລະ ຫຼັງການເກີດລູກ, ການປິ່ນປົວໃນກໍລະນີເກີດອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ແລະ ພະຍາດອາຊີບ.

2. ຜູ້ມີເງື່ອນໄຂໄດ້ຮັບການປະກັນສຸຂະພາບ:

- ພະນັກງານ, ລັດຖະກອນ, ທະຫານ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫລວດ ແລະ ພະນັກງານຕາມສັນຍາ ທີ່ໄດ້ຖອກເງິນສົມທົບເຂົ້າກອງທຶນປະກັນສັງຄົມ.
- ພະນັກງານບຳນານ, ເສຍອົງຄະ, ຜູ້ເສຍອົງຄະ, ຜູ້ຮັບອຸດໜູນໝ້າຍ, ອຸດໜູນລູກກຳພ້າ, ເງິນລ້ຽງດູ ພໍ່ ແລະ ແມ່, ພໍ່ ຫຼື ແມ່ ທີ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນສົມທົບເຂົ້າກອງທຶນປະກັນສຸຂະພາບ (2% ຂອງເງິນອຸດໜູນແຕ່ລະປະເພດ) .
- ຜົວ ຫລື ເມຍຂອງຜູ້ປະກັນຕົນ, ພະນັກງານບຳນານ-ເສຍອົງຄະທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ບໍ່ໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງ ດ້ານປະກັນສຸຂະພາບຈາກ ລະບົບປະກັນສັງຄົມແບບບັງຄັບໃດໜຶ່ງ.
- ກໍລະນີຜູ້ປະກັນຕົນ, ພະນັກງານບຳນານ ແລະ ພະນັກງານເສຍອົງຄະເສຍທີ່ຊີວິດ, ຖ້າຄອບຄົວຂອງພວກກ່ຽວບໍ່ມີເງື່ອນໄຂໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນເປັນລາຍເດືອນ ຈາກກອງທຶນປະກັນສັງຄົມແມ່ນຈະໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງຕື່ມອີກ 03 ເດືອນ, ຍົກເວັ້ນແຕ່ຜູ້ສະໝັກໃຈທີ່ຖອກເງິນເຂົ້າກອງທຶນປະກັນສຸຂະພາບ.
- ລູກຄີງ, ລູກນ້ຳ, ລູກລ້ຽງ ຂອງຜູ້ປະກັນຕົນ, ພະນັກງານບຳນານ, ເສຍອົງຄະ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຜູ້ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງຈາກລະບົບປະກັນສັງຄົມແບບບັງຄັບໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງມີອາຍຸແຕ່ 18 ປີລົງມາ; ຜູ້ທີ່ຍັງ

ຮຽນໜັງສືຕາມລະບົບການສຶກສາໂດຍມີການຢັ້ງຢືນຈາກສະຖາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກໍ່ຈະໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງຈົນຄົບອາຍຸ 23 ປີ, ແຕ່ຍົກເວັ້ນຜູ້ທີ່ໄດ້ແຕ່ງງານແລ້ວ.

3. ສຳລັບເນື້ອໃນ, ຫລັກການ ແລະ ວິທີການບໍລິການດ້ານການແພດຈະມີລະບຽບສະເພາະ.

ໝວດທີ III

ການອຸດໜູນເກີດລູກ ແລະ ບຳເນັດເກີດລູກ

1. ການອຸດໜູນເກີດລູກ.

ການອຸດໜູນເກີດລູກແມ່ນການຈ່າຍເງິນຈາກກອງທຶນປະກັນສັງຄົມ ເພື່ອເປັນການທົດແທນເງິນເດືອນຂອງຜູ້ປະກັນຕົນເພດຍິງທີ່ບໍ່ສາມາດອອກແຮງງານໄດ້ພາຍຫຼັງເກີດລູກຍ້ອນສຸຂະພາບຂອງຜູ້ກ່ຽວຫລື ຂອງລູກຍັງບໍ່ທັນແຂງແຮງ ແລະ ການຈັດຕັ້ງໄດ້ໂຈະການຈ່າຍເງິນເດືອນໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວໄວ້ຊົ່ວຄາວ.

2. ເງື່ອນໄຂການຮັບອຸດໜູນເກີດລູກ.

ຜູ້ປະກັນຕົນເພດຍິງທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດລາພັກເກີດລູກຈະໄດ້ຮັບເງິນເດືອນ 3 ເດືອນເຕັມ, ຫຼັງ ຈາກນັ້ນຖ້າແພດຍັງຢືນວ່າຜູ້ກ່ຽວຫລືລູກຍັງບໍ່ທັນແຂງແຮງຕ້ອງພັກຜ່ອນຕື່ມແລະ ການຈັດຕັ້ງໄດ້ໂຈະ ການຈ່າຍເງິນເດືອນໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວແລ້ວ ຈະໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນເກີດລູກຈາກກອງທຶນປະກັນສັງຄົມ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ເກີນ 3 ເດືອນ.

3. ການຄິດໄລ່ເງິນອຸດໜູນເກີດລູກ.

ເງິນອຸດໜູນເກີດລູກ ຊຶ່ງຈ່າຍເປັນລາຍເດືອນນັ້ນເທົ່າກັບ 60% ຂອງເງິນເດືອນສຸດທ້າຍຂອງຜູ້ກ່ຽວກ່ອນລາພັກເກີດລູກ.

ຕົວຢ່າງ: ນ.ກໍ ເປັນຜູ້ປະກັນຕົນໄດ້ເກີດລູກ, ເງິນເດືອນສຸດທ້າຍເທົ່າກັບ 510.000ກີບ, ເງິນອຸດໜູນເກີດລູກເປັນລາຍເດືອນ = 510.000 ກີບ X 60% = 306.000 ກີບ.

4. ເງິນບຳເນັດເກີດລູກ.

ເງິນບຳເນັດແມ່ນເງິນຊ່ວຍເຫລືອຈາກກອງທຶນປະກັນສັງຄົມ ປະກອບສ່ວນຕໍ່ການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນການເກີດລູກ ຊຶ່ງຈະຈ່າຍເທື່ອດຽວຕໍ່ຄົນ ຕໍ່ຄັ້ງ, ໃນກໍລະນີແຜດ ກໍ່ໃຫ້ຄູນຕາມຈຳນວນລູກຕົວຈິງ.

5. ຜູ້ມີສິດຮັບເງິນ ບຳເນັດເກີດລູກ.

ຜູ້ປະກັນຕົນເພດຍິງ, ເມຍຂອງຜູ້ປະກັນຕົນທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງຈາກລະບົບປະກັນສັງຄົມແບບບັງຄັບໃດໜຶ່ງ.

6. ການຄິດໄລ່ເງິນບຳເນັດເກີດລູກ.

ເງິນບຳເນັດເກີດລູກແມ່ນ ເທົ່າກັບ 60% ຂອງເງິນເດືອນລັດບໍລິຫານຕ່ຳສຸດ ແລະ ໃຫ້ພຽງ 1 ຄັ້ງຕໍ່ 1 ຄົນເທົ່ານັ້ນ, ໃນກໍລະນີແຜດກໍ່ໃຫ້ຄູນຕາມຈຳນວນລູກຕົວຈິງ.

ຕົວຢ່າງ : ນ.ຂໍ ເກີດລູກ, ເງິນເດືອນພື້ນຖານລັດບໍລິຫານຕ່ຳສຸດ ເທົ່າກັບ 337.500 ກີບ, ເງິນບຳເນັດເກີດລູກເທົ່າກັບ 337.500 ກີບ X 60% = 202.500 ກີບ.

ກໍລະນີລູກແຜດ 2 ຄົນ, ເງິນບຳເນັດເກີດລູກ = 202.500 ກີບ X 2 = 405.000 ກີບ.

ໝວດທີ IV

ການອຸດໜູນອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ແລະ ພະຍາດອາຊີບ

1. ອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ແລະ ພະຍາດອາຊີບ.

- ອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ແມ່ນອຸປະຕິເຫດທີ່ເກີດຂຶ້ນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ພະນັກງານ, ລັດຖະກອນໄດ້ຮັບບາດເຈັບ, ເສຍອົງຄະ, ພິການຫລືເສຍຊີວິດໃນເວລາທີ່ເຄື່ອນໄຫວປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ, ສະຖານທີ່ພັກຜ່ອນ, ໃນຮ້ານອາຫານ ຫຼື ສະຖານທີ່ອື່ນໆໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງການຈັດຕັ້ງທີ່ຜູ້ປະກັນຕົນສັງກັດຢູ່ ແລະ ຕາມການມອບໝາຍຂອງການຈັດຕັ້ງນັ້ນ.

- ພະຍາດອາຊີບແມ່ນພະຍາດທຸກຊະນິດທີ່ເກີດຈາກການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຊຶ່ງມີຜົນກະທົບຕໍ່ຈິດໃຈ ແລະ ຮ່າງກາຍຂອງພະນັກງານລັດຖະກອນ (ລາຍລະອຽດຈະມີບັນຊີພະຍາດອາຊີບສະເພາະ) ໃນກໍລະນີຜູ້ປະກັນຕົນຕິດພະຍາດຊຶ່ງຍັງບໍ່ທັນມີໃນບັນຊີດັ່ງກ່າວແຕ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກແພດວ່າ ເປັນພະຍາດທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການປະຕິບັດໜ້າທີ່ແທ້ກໍ່ມີສິດໄດ້ຮັບການອຸດໜູນຕ່າງໆເຊັ່ນກັນ.

2. ເງື່ອນໄຂຮັບການອຸດໜູນອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ແລະ ພະຍາດອາຊີບ.

- ໃນເມື່ອຖືກບັນຈຸເຂົ້າເປັນພະນັກງານ, ລັດຖະກອນ ການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງຂອງລັດ ຜູ້ນັ້ນຈະຖືກຄຸ້ມຄອງກ່ຽວກັບອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ແລະ ພະຍາດອາຊີບທັນທີໂດຍບໍ່ມີເງື່ອນໄຂອື່ນເພີ່ມຕື່ມໃດໆທັງໝົດ.

- ໃນກໍລະນີອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ຫລື ພະຍາດອາຊີບທີ່ເກີດຂຶ້ນນັ້ນ ຫາກຖືກພິສູດໄດ້ວ່າເປັນການຈິງໃຈເຮັດໃຫ້ເກີດຂຶ້ນສິດທິຕໍ່ການອຸດໜູນຕ່າງໆຈະເປັນໂມຄະ.

3. ປະເພດການອຸດໜູນອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ແລະ ພະຍາດອາຊີບມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ການປິ່ນປົວ ແລະ ພື້ນຟູສຸຂະພາບ.
- ອຸດໜູນເສຍກຳລັງແຮງງານຊົ່ວຄາວ.
- ອຸດໜູນເສຍອົງຄະ ຫຼື ເສຍກຳລັງແຮງງານຖາວອນ.
- ຄ່າແຮງງານຜູ້ດູແລ ໃນກໍລະນີຜູ້ເສຍອົງຄະຊ່ວຍຕົນເອງບໍ່ໄດ້.
- ອຸດໜູນສິ່ງສະການ.
- ອຸດໜູນຄອບຄົວໃນກໍລະນີຜູ້ປະສົບອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ຫຼື ພະຍາດອາຊີບຫາກເສຍຊີວິດ.

4. ສິດໄດ້ຮັບການອຸດໜູນ ແລະ ວິທີຄິດໄລ່ເງິນອຸດໜູນເສຍອົງຄະ ຫລື ເສຍກຳລັງແຮງງານຊົ່ວຄາວ.

- ສິດໄດ້ຮັບການອຸດໜູນເສຍອົງຄະ ຫຼື ເສຍກຳລັງແຮງງານຊົ່ວຄາວ, ຜູ້ປະກັນຕົນທີ່ປະສົບອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ຫຼື ພະຍາດອາຊີບຊຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງພັກຜ່ອນຕາມຄຳສັ່ງຂອງແພດ; ຜູ້ກ່ຽວມີສິດພັກປິ່ນປົວໃນໄລຍະ 3 ເດືອນໂດຍຮັບເງິນເດືອນປົກກະຕິ, ຫຼັງຈາກນັ້ນ ຖ້າອາການຂອງຜູ້ກ່ຽວຍັງບໍ່ປົກກະຕິ ແລະ ການຈັດຕັ້ງໄດ້ໂຈະການຈ່າຍເງິນເດືອນໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ; ກອງທຶນປະກັນສັງຄົມຈະເປັນຜູ້ສືບຕໍ່ຈ່າຍເງິນ ອຸດໜູນເສຍກຳລັງແຮງງານຊົ່ວຄາວ ເພື່ອທົດແທນເງິນເດືອນຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

- ວິທີຄິດໄລ່ເງິນອຸດໜູນເສຍອົງຄະ ຫລື ເສຍກຳລັງແຮງງານຊົ່ວຄາວ.

ເງິນອຸດໜູນເສຍອົງຄະ ຫລື ເສຍກຳລັງແຮງງານຊົ່ວຄາວເທົ່າກັບ 60% ຂອງເງິນເດືອນສຸດທ້າຍ

ກ່ອນເກີດອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ຫລື ພະຍາດອາຊີບ ແລະ ມີໄລຍະບໍ່ເກີນ 6 ເດືອນ, ຫຼັງຈາກ 6 ເດືອນແລ້ວ ຈະຕ້ອງມີການກວດກາສຸຂະພາບຄືນໃໝ່ ຖ້າແພດຢັ້ງຢືນວ່າ:

- ສຸຂະພາບຂອງຜູ້ກ່ຽວຈະດີຄືນພາຍໃນ 6 ເດືອນຂ້າງໜ້າຜູ້ປະກັນຕົນຈະໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນເສຍກຳລັງແຮງງານຊົ່ວຄາວ ຕໍ່ແຕ່ບໍ່ເກີນ 6 ເດືອນ.
- ຖ້າສຸຂະພາບຂອງຜູ້ກ່ຽວຈະບໍ່ດີຂຶ້ນພາຍໃນ 6 ເດືອນຂ້າງໜ້າຜູ້ປະກັນຕົນຈະໄດ້ຮັບການປະເມີນການສູນເສຍກຳລັງແຮງງານຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນຕາຕະລາງ 1 ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ກໍ ເສຍກຳລັງແຮງງານຊົ່ວຄາວ ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍຂອງຜູ້ກ່ຽວກ່ອນທັກເງິນສົມທົບເຂົ້າກອງທຶນປະກັນສັງຄົມເທົ່າກັບ 450.000 ກີບ. ເງິນອຸດໜູນເສຍກຳລັງແຮງງານຊົ່ວຄາວ = 450.000 ກີບ X 60% = 270.000 ກີບ.

5. ສິດໄດ້ຮັບການອຸດໜູນ ແລະ ວິທີຄິດໄລ່ເງິນອຸດໜູນເສຍອົງຄະ ຫລື ເສຍກຳລັງແຮງງານຖາວອນ.

- ຜູ້ປະກັນຕົນທີ່ເສຍອົງຄະ ຫລື ເສຍກຳລັງແຮງງານຖາວອນ ອັນເນື່ອງມາຈາກອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ຫລື ພະຍາດອາຊີບຊຶ່ງບໍ່ສາມາດອອກແຮງງານເປັນປະຈຳໄດ້ມີສິດທີ່ໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນເສຍອົງຄະ ຫຼື ເສຍກຳລັງແຮງງານຖາວອນ.

- ການປະເມີນເສຍອົງຄະ ຫລື ເສຍກຳລັງແຮງງານ: ຜູ້ປະກັນຕົນທີ່ຖືກອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ແລະ ພະຍາດອາຊີບ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປະເມີນ ແລະ ຢັ້ງຢືນລະດັບການເສຍອົງຄະ ຫລື ເສຍກຳລັງແຮງງານຈາກສະພາການແພດ ເພື່ອຮັບການອຸດໜູນຕາມປະເພດທີ່ກຳນົດໄວ້ ໃນຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

ຕາຕະລາງ 1. ຕາຕະລາງປະເພດເສຍອົງຄະ ຫລື ເສຍກຳລັງແຮງງານ:

ລະດັບການເສຍອົງຄະ	ປະເພດເສຍອົງຄະ	ຮູບການອຸດໜູນ
81 - 100% = 100%	I	ເປັນລາຍເດືອນ
71 - 80% = 80%	II	ເປັນລາຍເດືອນ
61 - 70% = 70%	III	ເປັນລາຍເດືອນ
51 - 60% = 60%	IV	ເປັນລາຍເດືອນ
41 - 50% = 50%	V	ເປັນລາຍເດືອນ
31 - 40% = 40%	VI	ອຸດໜູນເທື່ອດຽວ
21 - 30% = 30%	VII	ອຸດໜູນເທື່ອດຽວ
> 20% = 20%	VIII	ອຸດໜູນເທື່ອດຽວ

- ການຄິດໄລ່ເງິນອຸດໜູນເສຍອົງຄະ ຫລື ເສຍກຳລັງແຮງງານຖາວອນ ມີ 2 ວິທີຄື:

- ເງິນອຸດໜູນເສຍອົງຄະເປັນລາຍເດືອນ ໃຫ້ເອົາ 80% ຂອງເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍ ຄູນ ເປີເຊັນການເສຍອົງຄະ ຕາມສູດລຸ່ມນີ້:

ເງິນອຸດໜູນເປັນລາຍເດືອນເທົ່າກັບ 80% ຂອງເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍ ຄູນ ເປີເຊັນ ເສຍອົງຄະ ຫຼື ເສຍກຳລັງແຮງງານ

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ຂໍ ຖືກປະເມີນເປັນຜູ້ເສຍອົງຄະປະເພດ IV, ເປີເຊັນເສຍອົງຄະ ເທົ່າກັບ 60%, ເງິນ

ເດືອນໆສຸດທ້າຍ ເທົ່າກັບ 649.000 ກີບ.

ເງິນອຸດໜູນລາຍເດືອນ = $80\% \times 649.000 \text{ ກີບ} \times 60\% = 311.520 \text{ ກີບ}$.

ສຳລັບຜູ້ທີ່ບໍ່ສາມາດອອກແຮງງານໄດ້ ຫລື ຮັບແຕ່ເງິນອຸດໜູນເສຍອົງຄະນັ້ນ, ຖ້າກໍລະນີເງິນອຸດໜູນຫາກນ້ອຍກ່ວາ ເງິນເດືອນພື້ນຖານລັດບໍລິຫານຊັ້ນ1/5 ໃຫ້ເອົາເງິນເດືອນພື້ນຖານລັດບໍລິຫານຊັ້ນ1/5ເລີຍ.

- ການອຸດໜູນເທື່ອດຽວໃຫ້ຄິດໄລ່ ຕາມສູດລຸ່ມນີ້:

ເງິນອຸດໜູນເທື່ອດຽວເທົ່າກັບ% ເສຍອົງຄະຫຼືເສຍ ກຳລັງແຮງງານ ຄູນ ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍ ຄູນ 12 ເດືອນ
ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ຄໍ ເສຍອົງຄະປະເພດVII ເທົ່າກັບ30%, ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍເທົ່າກັບ 500.000 ກີບ.

ເງິນອຸດໜູນເທື່ອດຽວ = $30\% \times 500.000 \text{ ກີບ} \times 12 \text{ ເດືອນ} = 1.800.000 \text{ ກີບ}$.

6. ເງິນອຸດໜູນສົ່ງສະການ:

ເງິນອຸດໜູນສົ່ງສະການຜູ້ປະກັນຕົນເທົ່າກັບເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍຂອງຜູ້ກ່ຽວ ຄູນ 9 ເດືອນ; ໃນກໍລະນີພະນັກງານເຂົ້າການໃໝ່ບໍ່ທັນໄດ້ຮັບເງິນເດືອນໃຫ້ຖືເອົາເງິນຕາມຊັ້ນ/ຂັ້ນຂອງຜູ້ກ່ຽວເປັນບ່ອນອີງໃນການຄິດໄລ່.

7. ເງິນອຸດໜູນຄອບຄົວຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດ ມີ 2 ປະເພດຄື:

- ເງິນອຸດໜູນເທື່ອດຽວ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມສູດລຸ່ມນີ້ :

ເງິນອຸດໜູນເທື່ອດຽວ = $\frac{\text{ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍ} \times \text{ຈຳນວນເດືອນປະກັນຕົນ}}{12 \text{ ເດືອນ}}$

ຕົວຢ່າງ : ທ່ານ ຈໍ ຈ່າຍເງິນເຂົ້າກອງທຶນປະກັນສັງຄົມ10 ປີ, ຜູ້ກ່ຽວເສຍຊີວິດຍ້ອນອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ຫລື ພະຍາດອາຊີບ, ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍເທົ່າກັບ766.000 ກີບ.

ເງິນອຸດໜູນເທື່ອດຽວ = $\frac{766.000 \text{ ກີບ} \times 120 \text{ ເດືອນ}}{12 \text{ ເດືອນ}} = 7.660.000 \text{ ກີບ}$

ໃນກໍລະນີຜູ້ປະກັນຕົນຈ່າຍເງິນສົມທົບເຂົ້າກອງທຶນປະກັນສັງຄົມ ຕໍ່ກ່ວາ 72 ເດືອນ ແມ່ນໃຫ້ຖືເອົາ 72 ເດືອນເປັນບ່ອນອີງເພື່ອຄິດໄລ່.

ຕົວຢ່າງ : ທ່ານ ຈໍ ເສຍຊີວິດຍ້ອນອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ຫລື ພະຍາດອາຊີບ, ແຕ່ຜູ້ກ່ຽວໄດ້ຈ່າຍເງິນສົມທົບເຂົ້າກອງທຶນປະກັນສັງຄົມພຽງ 30 ເດືອນ, ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍຂອງຜູ້ກ່ຽວເທົ່າກັບ 568.000 ກີບ.

ເງິນອຸດໜູນເທື່ອດຽວ = $\frac{568.000 \text{ ກີບ} \times 72 \text{ ເດືອນ}}{12 \text{ ເດືອນ}} = 3.408.000 \text{ ກີບ}$.

- ເງິນອຸດໜູນເປັນລາຍເດືອນປະກອບດ້ວຍ ເງິນອຸດໜູນໝ້າຍ, ອຸດໜູນກຳພ້າ, ລ້ຽງດູພໍ່ ແລະ ແມ່, ພໍ່ ຫລື ແມ່ ຊຶ່ງຈະຈ່າຍໃຫ້ຜົວ ຫລື ເມຍ, ລູກ, ພໍ່ ຫຼື ແມ່ຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດນັ້ນ ຕາມອັດຕາ 20%, 30% ແລະ 40% ແລ້ວແຕ່ເງື່ອນໄຂ, ໃນກໍລະນີໃດກໍຕາມເງິນອຸດໜູນທັງໝົດ ຈະບໍ່ເກີນ 80% ຂອງເງິນບຳນານສົມມຸດຖານທີ່ໃຊ້ເປັນບ່ອນອີງໃນການຄິດໄລ່.

ເງິນບຳນານສົມມຸດຖານ ເທົ່າກັບເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍ ຂອງຜູ້ປະກັນຕົນທີ່ເສຍຊີວິດຄູນ 2%

ຄູນ ຈຳນວນປີຈ່າຍເງິນສົມທົບຕາມສູດລຸ່ມນີ້:

ເງິນບຳນານສົມມຸດຖານເທົ່າກັບເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍ ຄູນ 2% ຄູນ ຈຳນວນປີຈ່າຍເງິນສົມທົບ.

ກໍລະນີຈຳນວນປີການຈ່າຍເງິນສົມທົບໜ້ອຍກ່ວາ 15 ປີໃຫ້ກຳນົດເອົາ 15 ປີ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຄິດໄລ່.

- ຜູ້ມີສິດໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນໝ້າຍ (ຜົວ ຫລື ເມຍ) ຕ້ອງຄົບເງື່ອນໄຂ 1 ໃນ 2 ກໍລະນີດັ່ງລຸ່ມນີ້ :

ກໍລະນີທີ 1:

◀ ຜູ້ເປັນໝ້າຍນັ້ນ ໄລຍະຜ່ານມາໄດ້ອາໄສຜູ້ປະກັນຕົນທີ່ເສຍຊີວິດ ເປັນຜູ້ລ້ຽງດູທັງໝົດ ຍ້ອນຜູ້ກ່ຽວບໍ່ສາມາດຫາລາຍໄດ້ດ້ວຍຕົນເອງ ແລະ ບໍ່ມີແຫຼ່ງລາຍຮັບອື່ນໆເຊັ່ນ: ການຄ້າຂາຍ, ການໃຫ້ເຊົ່າ, ດອກເບ້ຍ ແລະ ອື່ນໆໂດຍມີການຢັ້ງຢືນຈາກການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ມີການກວດກາຈາກ ອປລ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນນັ້ນ.

◀ ຖ້າເປັນ ເມຍ ຫລື ເປັນຜົວຕ້ອງມີອາຍຸຄົບ 44 ປີຂຶ້ນໄປ ;

◀ ບໍ່ແມ່ນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນເສຍອົງຄະ ຫຼື ບຳນານຈາກລະບົບປະກັນສັງຄົມແບບບັງຄັບໃດໜຶ່ງ.

ກໍລະນີທີ 2:

◀ ເປັນຜູ້ທີ່ສະພາການແພດຢັ້ງຢືນວ່າ : ຜູ້ກ່ຽວເສຍອົງຄະ ບໍ່ສາມາດອອກແຮງງານໄດ້ .

◀ ບໍ່ໄດ້ຮັບການອຸດໜູນໄລຍະຍາວ ຈາກລະບົບປະກັນສັງຄົມ ແບບບັງຄັບໃດໜຶ່ງ.

❖ ວິທີຄິດໄລ່ເງິນອຸດໜູນໝ້າຍ :

ເງິນອຸດໜູນໝ້າຍຂອງຜູ້ປະກັນຕົນທີ່ເສຍຊີວິດຍ້ອນອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ຫລື ພະຍາດອາຊີບເທົ່າກັບ 40% ຂອງເງິນອຸດໜູນບຳນານສົມມຸດຖານ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ຊໍ ເປັນຜູ້ປະກັນຕົນທີ່ເສຍຊີວິດ ຍ້ອນອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ຫລື ພະຍາດອາຊີບ, ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍຂອງຜູ້ກ່ຽວກ່ອນເສຍຊີວິດ = 580.000 ກີບ, ຈຳນວນປີຈ່າຍເງິນສົມທົບ = 10 ປີ, ເງິນບຳນານສົມມຸດຖານ = 580.000 ກີບ x 2% x 15 ປີ = 174.000 ກີບ.

ເງິນອຸດໜູນໝ້າຍ = 40% x 174.000 ກີບ = 69.600 ກີບ.

- ຜູ້ມີສິດໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນລູກກຳພ້າແມ່ນບຸກຄົນດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ລູກຄົງ, ລູກນ້າ, ລູກລ້ຽງ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ບໍ່ຢູ່ໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງລະບົບປະກັນສັງຄົມແບບບັງຄັບໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງມີອາຍຸແຕ່ 18 ປີລົງມາ ຍົກເວັ້ນຜູ້ທີ່ໄດ້ແຕ່ງງານແລ້ວ ໃນກໍລະນີຍັງສືບຕໍ່ຮຽນໜັງສື ຕ້ອງມີການຢັ້ງຢືນຈາກໂຮງຮຽນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແມ່ນຈະໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງຈົນຄົບອາຍຸ 23 ປີ.

❖ ການຄິດໄລ່ເງິນອຸດໜູນລູກກຳພ້າ:

ກໍລະນີຄອບຄົວຜູ້ເສຍຊີວິດໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນໝ້າຍ ລູກແຕ່ລະຄົນຈະໄດ້ຮັບ 20% ຂອງເງິນບຳນານສົມມຸດຖານ, ແຕ່ເງິນອຸດໜູນລູກທັງໝົດບໍ່ໃຫ້ເກີນ 60% ຂອງເງິນບຳນານສົມມຸດຖານ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ສໍ ທີ່ເສຍຊີວິດຍ້ອນອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ຫລື ພະຍາດອາຊີບ, ຜູ້ກ່ຽວມີລູກ 2 ຄົນ.

ເງິນອຸດໜູນກຳພ້າ = 20% x 174.000 ກີບ x 2 ຄົນ = 69.600 ກີບ

ກໍລະນີຄອບຄົວຜູ້ເສຍຊີວິດບໍ່ໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນໝ້າຍ ລູກແຕ່ລະຄົນຈະໄດ້ຮັບ 30% ຂອງເງິນ

ບໍານານສົມມຸດຖານ, ແຕ່ເງິນອຸດໜູນລູກທັງໝົດບໍ່ໃຫ້ເກີນ 60% ຂອງເງິນບໍານານສົມມຸດຖານ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ຂໍ ເສຍຊີວິດຍ້ອນອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ຫລື ພະຍາດອາຊີບ, ຜູ້ກ່ຽວມີລູກ 3 ຄົນ.

ເງິນອຸດໜູນກຳພ້າ = 174.000 ກີບ x 60% = 104.400 ກີບ

- ຜູ້ມີສິດຮັບເງິນອຸດໜູນລ້ຽງດູ ພໍ່ ແລະ ແມ່, ພໍ່ ຫລື ແມ່ ຈະຕ້ອງຄົບໜຶ່ງໃນສອງກໍລະນີດັ່ງລຸ່ມນີ້:
  - ຜູ້ປະກັນຕົນທີ່ ເສຍຊີວິດນັ້ນ ເປັນລູກຜູ້ດຽວທີ່ລ້ຽງດູ ພໍ່ ແມ່, ຊຶ່ງແມ່ມີ ອາຍຸ 55 ປີ ແລະ ພໍ່ມີ ອາຍຸ 60 ປີ ຂຶ້ນໄປ;
  - ພໍ່ ແລະ ແມ່, ພໍ່ ຫລື ແມ່ ນັ້ນເປັນຜູ້ເສຍອົງຄະ ໂດຍມີສະພາການແພດຢັ້ງຢືນ.

❖ **ວິທີຄິດໄລ່ເງິນອຸດໜູນລ້ຽງດູ ພໍ່ ແລະ ແມ່, ພໍ່ ຫລື ແມ່:**

ກໍລະນີພໍ່ ແລະ ແມ່, ພໍ່ ຫລື ແມ່ ຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດບໍ່ມີຜູ້ລ້ຽງດູ, ເງິນອຸດໜູນລ້ຽງດູ ພໍ່ ແລະ ແມ່, ພໍ່ ຫລື ແມ່ ເທົ່າກັບ 40% ຂອງເງິນບໍານານສົມມຸດຖານ, ແຕ່ເງິນອຸດໜູນທັງ 2 ຄົນລວມກັນສູງສຸດບໍ່ເກີນ 60% ຂອງເງິນບໍານານສົມມຸດຖານ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ຍໍ ເສຍຊີວິດຍ້ອນອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ຫລື ພະຍາດອາຊີບ, ເງິນເດືອນງສຸດທ້າຍຂອງຜູ້ກ່ຽວເທົ່າກັບ 545.000 ກີບ, ຈຳນວນປີຈ່າຍເງິນສົມທົບ 10 ປີ, ເງິນບໍານານສົມມຸດຖານຂອງທ່ານ ຍໍ ເທົ່າກັບ 545.000 ກີບ x 2 % x 15 ປີ = 163.500 ກີບ.

ກໍລະນີແຕ່ພໍ່ ຫລື ແມ່: ເງິນອຸດໜູນລ້ຽງດູ = 40% x 163.500 ກີບ = 65.400 ກີບ.

ກໍລະນີທັງພໍ່ ແລະ ແມ່: ເງິນອຸດໜູນລ້ຽງດູ = 60% x 163.500 ກີບ = 98.100 ກີບ.

8. **ຄ່າແຮງງານຂອງຜູ້ດູແລຜູ້ເສຍອົງຄະ:**

ກໍລະນີຜູ້ເສຍອົງຄະທີ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກສະພາການແພດວ່າເປັນຜູ້ເສຍອົງຄະ ຫຼື ເສຍກຳລັງແຮງງານຖາວອນ ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍຕົນເອງໄດ້ ຊຶ່ງຕ້ອງມີຜູ້ດູແລ, ຄ່າແຮງງານຂອງຜູ້ດູແລນັ້ນເທົ່າກັບ ເງິນເດືອນລັດບໍລິຫານຕຳສຸດໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ໝວດທີ V

ການອຸດໜູນຜູ້ເສຍອົງຄະ

1. **ການອຸດໜູນເສຍອົງຄະ ຫລື ເສຍກຳລັງແຮງງານ :**

ການອຸດໜູນຜູ້ເສຍອົງຄະ ຫລື ເສຍກຳລັງແຮງງານແມ່ນການອຸດໜູນເປັນລາຍເດືອນຈາກກອງທຶນປະກັນສັງຄົມຕໍ່ຜູ້ສູນເສຍອະໄວຍະວະ, ຮ່າງກາຍ ຫລື ສູນເສຍສະມັດຕະພາບແຮງງານ ຫລື ສູນເສຍສະພາວະປົກກະຕິຂອງຈິດໃຈທີ່ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ແລະ ພະຍາດອາຊີບ ຈົນບໍ່ສາມາດອອກແຮງງານໄດ້ໂດຍມີການຢັ້ງຢືນຈາກສະພາການແພດ ແລະ ໄດ້ຈ່າຍເງິນສົມທົບເຂົ້າກອງທຶນປະກັນສັງຄົມຄົບ 5 ປີ ຂຶ້ນໄປຈຶ່ງມີສິດໄດ້ຮັບການອຸດໜູນເສຍອົງຄະ (ຕາມຕາຕະລາງ 2) .

2. **ການປະເມີນລະດັບການເສຍອົງຄະ ຫລື ເສຍກຳລັງແຮງງານ:**

ໃນແຕ່ລະປີຕ້ອງມີການປະເມີນລະດັບເສຍອົງຄະ ຫລື ເສຍກຳລັງແຮງງານຄືນໃໝ່ຈາກສະພາການແພດ, ໃຫ້ເອົາຜົນຂອງ ການປະເມີນຄືນໃໝ່ນັ້ນເປັນບ່ອນອີງໃນການຄິດໄລ່ເງິນອຸດໜູນຕາມຕາຕະ

ລາຍ 2 ລຸ່ມນີ້:

ຕາຕະລາງ 2: ຕາຕະລາງປະເພດເສຍອົງຄະ ຫລື ເສຍກຳລັງແຮງງານ:

ປະເພດເສຍອົງຄະ	ເປີເຊັນການເສຍອົງຄະ	ການຮັບອຸດໜູນ
I	81 -100% =100%	ຮັບເປັນລາຍເດືອນ + ຄ່າແຮງງານຜູ້ດູແລ
II	71 - 80% = 80%	ຮັບເປັນລາຍເດືອນ

3. ວິທີຄິດໄລ່ເງິນອຸດໜູນເສຍອົງຄະ ຫລື ເສຍກຳລັງແຮງງານ:

- ເງິນອຸດໜູນເສຍອົງຄະ ຫລື ເສຍກຳລັງແຮງງານໃຫ້ປະຕິບັດຕາມການຄິດໄລ່ເງິນອຸດໜູນບຳນານຕາມສູດລຸ່ມນີ້ :

ເງິນອຸດໜູນເສຍອົງຄະ ຫລື ເສຍກຳລັງແຮງງານເທົ່າກັບ ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍ ຄູນ 2% ຄູນ ປີປະກັນຕົນກໍລະນີ ເງິນອຸດໜູນເສຍອົງຄະ ນັ້ນຕໍ່ກວ່າເງິນເດືອນລັດບໍລິຫານຕໍ່ສຸດໃຫ້ຖືເອົາເງິນເດືອນລັດບໍລິຫານຕໍ່ສຸດເລີຍ, ຖ້າສູງກວ່າໃຫ້ເອົາຕາມການຄິດໄລ່ຕົວຈິງ.

ຕົວຢ່າງ : ທ່ານ ກໍ ຜູ້ປະກັນຕົນເສຍອົງຄະ, ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍ ເທົ່າກັບ 548.000 ກີບ, ຈຳນວນປີປະກັນຕົນ 12 ປີ.

ເງິນອຸດໜູນເສຍອົງຄະ = 548.000 ກີບ x 2% x 12 ປີ =131.520 ກີບ ຕໍ່ກວ່າເງິນເດືອນລັດບໍລິຫານຕໍ່ສຸດ, ດັ່ງນັ້ນ ເງິນອຸດໜູນເສຍອົງຄະ ຂອງທ່ານ ກໍ ໃຫ້ຖືເອົາເງິນເດືອນລັດບໍລິຫານຕໍ່ສຸດ ໃນແຕ່ລະໄລຍະນັ້ນເລີຍ.

4. ເງິນຄ່າແຮງງານດູແລຜູ້ເສຍອົງຄະທົ່ວໄປໃຫ້ປະຕິບັດຕາມ ຂໍ້ 8 ໜວດ IV ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້.

ໜວດທີ VI

ການອຸດໜູນປ່ວຍການ

- ອົງການປະກັນສັງຄົມແຫ່ງລັດຈະຈ່າຍເງິນຈາກກອງທຶນປະກັນສັງຄົມເພື່ອທົດແທນເງິນເດືອນໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະກັນຕົນທີ່ເຈັບປ່ວຍ ຊຶ່ງບໍ່ເນື່ອງມາຈາກອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ຫລື ພະຍາດອາຊີບໃນເງື່ອນໄຂດັ່ງລຸ່ມນີ້:
  - ພາຍຫຼັງຜູ້ປະກັນຕົນໄດ້ຊົມໃຊ້ນະໂຍບາຍລາພັກປິ່ນປົວສຸຂະພາບໂດຍໄດ້ຮັບເງິນເດືອນເຕັມ 3 ເດືອນຈາກການຈັດຕັ້ງທີ່ຜູ້ກ່ຽວສ້າງກັດຢູ່ຕາມລະບຽບການຄຸ້ມຄອງລັດຖະກອນແລ້ວ.
  - ມີການຢັ້ງຢືນຈາກໂຮງໝໍທີ່ປິ່ນປົວວ່າສຸຂະພາບຂອງຜູ້ກ່ຽວບໍ່ທັນແຂງແຮງຕ້ອງໄດ້ພັກຜ່ອນຕື່ມ.
  - ມີເອກະສານຢັ້ງຢືນໂຈະການຈ່າຍເງິນເດືອນ ຈາກການຈັດຕັ້ງທີ່ຜູ້ກ່ຽວສ້າງກັດ.
- ເງິນອຸດໜູນປ່ວຍການ ທີ່ຈ່າຍເປັນລາຍເດືອນແມ່ນເທົ່າກັບ 60% ຂອງເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍຜູ້ກ່ຽວ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ກໍ ເຈັບປ່ວຍພັກປິ່ນປົວ, ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍເທົ່າກັບ 548.000 ກີບ. ເງິນອຸດໜູນປ່ວຍການ = 548.000 ກີບ x 60% = 328.800 ກີບ

3. ເງິນອຸດໜູນປ່ວຍການທີ່ຜູ້ກ່ຽວຈະໄດ້ຮັບສູງສຸດບໍ່ເກີນ 6 ເດືອນ, ຖ້າກາຍ 6 ເດືອນຈະຕ້ອງໄດ້ມີການກວດກາສຸຂະພາບຄືນໃໝ່ ແລະ ເມື່ອແພດຍັງຢືນວ່າ:
  - ສຸຂະພາບຂອງຜູ້ກ່ຽວຈະດີຄືນເປັນປົກກະຕິພາຍໃນ 6 ເດືອນຕໍ່ໜ້າ, ຜູ້ປະກັນຕົນກໍ່ມີສິດຮັບເງິນອຸດໜູນປ່ວຍການຕໍ່ອີກ 6 ເດືອນ ແຕ່ຕ້ອງມີການກວດສຸຂະພາບຢ່າງເປັນປະຈຳ.
  - ຖ້າສຸຂະພາບຂອງຜູ້ກ່ຽວຈະບໍ່ດີຄືນປົກກະຕິພາຍໃນ 6 ເດືອນຕໍ່ໜ້າ ແມ່ນຈະໄດ້ຮັບການປະເມີນລະດັບການເສຍກຳລັງແຮງງານ ເພື່ອຈະພິຈາລະນາຮັບເງິນອຸດໜູນເສຍອົງຄະຕາມ ໜວດທີ V ວ່າດ້ວຍການອຸດໜູນເສຍອົງຄະ ຫຼື ເສຍກຳລັງແຮງງານ ຂອງຄຳແນະນຳ ສະບັບນີ້.

ໝວດທີ VII

ການອຸດໜູນບຳນານ

1. ການອຸດໜູນບຳນານ.

ການອຸດໜູນບຳນານ ແມ່ນການອຸດໜູນເປັນລາຍເດືອນຈາກກອງທຶນປະກັນສັງຄົມ ເພື່ອທົດແທນເງິນເດືອນຂອງຜູ້ປະກັນຕົນ ເມື່ອເຖິງກະສຽນອອກຈາກລັດຖະກອນແລ້ວຮັບເບ້ຍບຳນານ.

2. ເງື່ອນໄຂຮັບເງິນອຸດໜູນບຳນານ.

- ຜູ້ປະກັນຕົນທີ່ຈ່າຍເງິນສົມທົບເຂົ້າກອງທຶນປະກັນສັງຄົມຢ່າງໜ້ອຍ 15 ປີ ຂຶ້ນໄປ, ເພດຊາຍມີອາຍຸກະສຽນ 60 ປີ ແລະ ເພດຍິງ 55 ປີ, ຈຶ່ງມີສິດຮັບເງິນອຸດໜູນບຳນານຈາກກອງທຶນປະກັນສັງຄົມ, ສຳລັບລັດຖະກອນທີ່ສັງກັດລັດກ່ອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມດຳລັດສະບັບນີ້ໃຫ້ຖືເອົາປີສັງກັດລັດເປັນປີປະກັນຕົນ.
- ລັດຖະກອນທີ່ເຮັດວຽກກັບທາດເບື້ອ ຫຼື ເງື່ອນໄຂອອກແຮງງານທີ່ຫຍຸ້ງຍາກເປັນອັນຕະລາຍ, ເພດຊາຍສາມາດຮັບບຳນານໄດ້ ເມື່ອອາຍຸ 55 ປີ ແລະ ເພດຍິງ 50 ປີ.
- ສ່ວນພະນັກງານການນຳຂັ້ນສູງ, ທະຫານ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫລວດນັ້ນຈະມີລະບຽບການສະເພາະ.
- ຜູ້ທີ່ເຮັດການປະຕິວັດຊາດປະຊາທິປະໄຕແຕ່ປີ 1955 – 1975 ເພດຊາຍ ສາມາດຮັບບຳນານໄດ້ ເມື່ອອາຍຸ 55 ປີ ແລະ ເພດຍິງ 50 ປີ, ອາຍຸການ 20 ປີ ເປີເຊັນບຳນານ 75% ແຕ່ສູງສຸດບໍ່ໃຫ້ເກີນ 90% ຕາມຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

ຕາຕະລາງ 3 : ສົມທຽບ ອາຍຸການ ແລະ % ບຳນານ

ອາຍຸການ (ປີ)	% ບຳນານ
20	75
21	76
22	77
23	78
24	79
25	80
26	81
27	82
28	83
29	84
30	85
31	86
32	87
33	88
34	89
35 ຂຶ້ນໄປ	90

- ສຳລັບພະນັກງານທີ່ເຂົ້າຮ່ວມການປະຕິວັດແຕ່ປີ 1954 ຄົນຫຼັງເປີເຊັນບຳນານເທົ່າກັບ 100% ຕາມຂັ້ນ/ ຂັ້ນ ເງິນເດືອນຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

3. ເງິນອຸດໜູນກ່ອນອອກຮັບບຳນານ:

- ເງິນອຸດໜູນກ່ອນອອກຮັບບຳນານ 15% ຂອງເງິນເດືອນຕາມຂັ້ນ/ ຂັ້ນເດືອນສຸດທ້າຍຂອງຜູ້ກ່ຽວ ຄູນໃຫ້ຈຳນວນປີການ, ແມ່ນເອົາຈາກງົບປະມານຂອງລັດ ໂດຍກົມກອງຂອງຜູ້ກ່ຽວເປັນຜູ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເບີກຈ່າຍ.

- ສຳລັບເງິນນະໂຍບາຍລູກ ເມື່ອຜູ້ປະກັນຕົນອອກຮັບເບ້ຍບຳນານ, ຖ້າລູກຜູ້ກ່ຽວຍັງບໍ່ທັນພົ້ນອາຍຸກະສຽນແມ່ນໃຫ້ສືບຕໍ່ຮັບເງິນນະໂຍບາຍຈາກງົບປະມານຂອງລັດນຳກົມກອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

4. ວິທີຄິດໄລ່ເງິນອຸດໜູນບຳນານໃຫ້ປະຕິບັດຕາມ ສອງກໍລະນີດັ່ງນີ້:

- ສຳລັບຜູ້ທີ່ສັງກັດລັດກ່ອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳແນະນຳສະບັບນີ້ ໃຫ້ນຳໃຊ້ 2 ສູດງໃດສູງກວ່າໃຫ້ເອົາສູດນັ້ນ.

• ສູດທີ 1:

$$\text{ເງິນອຸດໜູນບຳນານ} = (\text{ເງິນເດືອນຕາມຂັ້ນ/ຂັ້ນ} + \text{ເງິນອາຍຸການ}) \times \% \text{ ບຳນານ}$$

ຕາຕະລາງ 4 : ສົມທຽບ ອາຍຸການ ແລະ % ບຳນານ

ອາຍຸການ (ປີ)	% ບຳນານ
25	75
26	76
27	77
28	78
29	79
30	80
31	81
32	82
33	83
34	84
35	85
36	86
37	87
38	88
39	89
40 ຂຶ້ນໄປ	90

• ສູດທີ 2

ເງິນອຸດໜູນບຳນານເທົ່າກັບ ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍຄູນ 2% ຄູນຈຳນວນປີປະກັນຕົນ. ເງິນອຸດໜູນບຳນານສູງສຸດໃນສູດທີ 2 ນີ້ຕ້ອງບໍ່ເກີນ 70% ຂອງເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍ

- ສຳລັບຜູ້ທີ່ສ້າງກັດລັດພາຍຫຼັງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມຄຳແນະນຳສະບັບນີ້ ໃຫ້ປະຕິບັດ

ສະເພາະສູດທີ 2

ເງິນອຸດໜູນບຳນານເທົ່າກັບ ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍ ຄູນ 2% ຄູນ ຈຳນວນປີປະກັນຕົນ

- ເງິນອຸດໜູນບຳນານສູງສຸດບໍ່ໃຫ້ເກີນ 70% ຂອງເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍ ຫຼື ຈຳນວນປີປະກັນຕົນສູງສຸດ ແມ່ນ 35 ປີ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ຂໍ ອອກຮັບບຳນານເມື່ອອາຍຸການໄດ້ 39 ປີ, ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍ ແມ່ນ 891.000 ກີບ.

ເງິນອຸດໜູນບຳນານ = 891.000 ກີບ X 70% = 623.700 ກີບ.

5. ອຸດໜູນບຳເນັດ.

- ຖ້າຜູ້ປະກັນຕົນ ຫາກບໍ່ຄົບທຸກເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຂໍ້ 2 ໜວດ VII ຂອງຄຳແນະນຳສະບັບນີ້ ແມ່ນໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນບຳເນັດໂດຍຈ່າຍໃຫ້ເທື່ອດຽວ.

- ການຄິດໄລ່ເງິນອຸດໜູນບຳເນັດ ແມ່ນເອົາເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍ ຄູນ ໃຫ້ຈຳນວນເດືອນຈ່າຍເງິນສົມທົບ ແລ້ວ ຫານໃຫ້ 12 ເດືອນ ຕາມສູດຄິດໄລ່ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

$$\text{ເງິນອຸດໜູນບຳເນັດ} = \frac{\text{ເງິນເດືອນ ໆ ສຸດທ້າຍ} \times \text{ຈຳນວນເດືອນຈ່າຍເງິນສົມທົບ}}{12 \text{ ເດືອນ}}$$

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ຄໍ ຈ່າຍເງິນສົມທົບເຂົ້າກອງທຶນປະກັນສັງຄົມພຽງແຕ່ 144 ເດືອນ, ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍເທົ່າກັບ 653.000 ກີບ.

$$\text{ເງິນບຳເນັດ} = \frac{653.000 \text{ ກີບ} \times 144 \text{ ເດືອນ}}{12 \text{ ເດືອນ}} = 7.836.000 \text{ ກີບ.}$$

- ລູກຂອງຜູ້ອອກຮັບບຳເນັດເຊິ່ງບໍ່ທັນພົ້ນອາຍຸກະສຽນຈະໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນຜູ້ລະ 12 ເດືອນຂອງເງິນນະໂຍບາຍລູກ ແຕ່ເງິນດັ່ງກ່າວເອົາມາຈາກງົບປະມານຂອງລັດ ໂດຍກົມກອງຂອງຜູ້ກ່ຽວເປັນຜູ້ຄິດໄລ່ ແລະ ເບີກຈ່າຍ.

ໝວດທີ VIII

ການອຸດໜູນຄອບຄົວຜູ້ເສຍຊີວິດ

1. ການອຸດໜູນຄອບຄົວຜູ້ເສຍຊີວິດ ແມ່ນການຈ່າຍເງິນອຸດໜູນຈາກກອງທຶນປະກັນສັງຄົມໃຫ້ແກ່ຜູ້ຢູ່ພາຍໃຕ້ການດູແລຂອງຜູ້ປະກັນຕົນ, ພະນັກງານບຳນານ, ເສຍອົງຄະທີ່ເສຍຊີວິດ ການຈ່າຍເງິນອຸດໜູນຄອບຄົວຜູ້ເສຍຊີວິດມີ 2 ຮູບການຄື:

- ການຈ່າຍເງິນອຸດໜູນເທື່ອດຽວ.
- ການຈ່າຍເງິນອຸດໜູນເປັນລາຍເດືອນ.

2. ເງື່ອນໄຂການຈ່າຍເງິນອຸດໜູນເທື່ອດຽວ.

- ຜູ້ປະກັນຕົນທີ່ເປັນລັດຖະກອນສົມບູນ ແລະ ໄດ້ຈ່າຍເງິນສົມທົບເຂົ້າກອງທຶນປະກັນສັງຄົມແຕ່ 1 ເດືອນຂຶ້ນໄປ, ພະນັກງານບຳນານ, ເສຍອົງຄະຫາກເສຍຊີວິດ ຄອບຄົວຂອງຜູ້ກ່ຽວຈະໄດ້ຮັບການອຸດໜູນເທື່ອດຽວ.
- ເງິນອຸດໜູນເທື່ອດຽວຂອງຜູ້ປະກັນຕົນ, ພະນັກງານບຳນານ, ເສຍອົງຄະທີ່ຈະໄດ້ຮັບນັ້ນແມ່ນຂຶ້ນກັບຈຳນວນເດືອນຈ່າຍເງິນສົມທົບເຂົ້າກອງທຶນປະກັນສັງຄົມ.

❖ ວິທີຄິດໄລ່:

ເງິນອຸດໜູນເທື່ອດຽວເທົ່າກັບ ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍຂອງຜູ້ກ່ຽວ ຄູນໃຫ້ຈຳນວນເດືອນຈ່າຍເງິນສົມທົບເຂົ້າກອງທຶນປະກັນສັງຄົມແລ້ວ ຫານໃຫ້ 12 ເດືອນຕາມສູດດັ່ງນີ້ :

$$\text{ເງິນອຸດໜູນເທື່ອດຽວ} = \frac{\text{ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍ} \times \text{ຈຳນວນເດືອນຈ່າຍເງິນສົມທົບ}}{12 \text{ ເດືອນ}}$$

ຕົວຢ່າງ : ທ່ານ ກໍ ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍເທົ່າກັບ 540.000 ກີບ, ຈຳນວນເດືອນຈ່າຍເງິນສົມ

ທົບເທົາກັບ 360 ເດືອນ.

$$\text{ເງິນອຸດໜູນເທື່ອດຽວ} = \frac{540.000 \text{ ກີບ} \times 360 \text{ ເດືອນ}}{12 \text{ ເດືອນ}} = 16.200.000 \text{ ກີບ}$$

ສຳລັບຜູ້ປະກັນຕົນທີ່ຈ່າຍເງິນສົມທົບແຕ່ 72 ເດືອນ ລົງມາຈະໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນເທື່ອດຽວ ເທົ່າກັບ ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍ ຄູນ 72 ເດືອນ ຫານ 12 ເດືອນ.

ຕົວຢ່າງ : ທ່ານ ຂໍ ເສຍຊີວິດ, ຜູ້ກ່ຽວຈ່າຍເງິນສົມທົບ ເທົ່າ 12 ເດືອນ ແລະ ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍ ເທົ່າກັບ 654.000 ກີບ.

$$\text{ເງິນອຸດໜູນເທື່ອດຽວ} = \frac{654.500 \text{ ກີບ} \times 72 \text{ ເດືອນ}}{12 \text{ ເດືອນ}} = 3.924.000 \text{ ກີບ.}$$

3. ເງື່ອນໄຂການອຸດໜູນເປັນລາຍເດືອນ:

ຜູ້ປະກັນຕົນທີ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນສົມທົບເຂົ້າກອງທຶນປະກັນສັງຄົມ ແຕ່ 15 ປີຂຶ້ນໄປ, ພະນັກງານ ບຳນານ, ເສຍອົງຄະ ເມື່ອເສຍຊີວິດຄອບຄົວຂອງຜູ້ກ່ຽວຈະໄດ້ຮັບການອຸດໜູນເປັນລາຍເດືອນ ເງິນອຸດໜູນໝ້າຍ: ຜູ້ມີສິດໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນໝ້າຍຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນຕາມກໍລະນີ 1 ຫລື 2 ດັ່ງລຸ່ມນີ້ :

ກໍລະນີທີ 1:

◀ ຜູ້ເປັນໝ້າຍນັ້ນ ໄລຍະຜ່ານມາໄດ້ອາໄສຜູ້ປະກັນຕົນ ທີ່ເສຍຊີວິດ ເປັນຜູ້ລ້ຽງດູທັງໝົດຍ້ອນ ຜູ້ກ່ຽວບໍ່ສາມາດຫາລາຍໄດ້ດ້ວຍຕົນເອງແລະບໍ່ມີແຫຼ່ງລາຍຮັບອື່ນໆເຊັ່ນ: ການຄ້າຂາຍ, ການໃຫ້ເຊົ່າ, ດອກເບ້ຍ ແລະ ອື່ນໆໂດຍມີການຍ້າຍຢືນຈາກການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ມີການກວດກາຈາກ ອຸປະ ຂັນທ້ອງຖິ່ນນັ້ນ.

◀ ຖ້າເປັນ ເມຍ ຫລື ເປັນຜົວຕ້ອງມີອາຍຸຄົບ 44 ປີ ຂຶ້ນໄປ ;

◀ ບໍ່ແມ່ນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນເປັນລາຍເດືອນຈາກລະບົບປະກັນສັງຄົມແບບບັງຄັບໃດໜຶ່ງ;

ກໍລະນີທີ 2 :

◀ ເປັນຜູ້ທີ່ສະພາການແພດຍັງຢືນວ່າ: ຜູ້ກ່ຽວເສຍອົງຄະ ບໍ່ສາມາດອອກແຮງງານໄດ້ .

◀ ບໍ່ໄດ້ຮັບການອຸດໜູນເປັນລາຍເດືອນ ຈາກລະບົບປະກັນສັງຄົມ ແບບບັງຄັບໃດໜຶ່ງ.

❖ ວິທີຄິດໄລ່ເງິນອຸດໜູນໝ້າຍ :

ເງິນອຸດໜູນໝ້າຍຂອງຜູ້ປະກັນຕົນທີ່ເສຍຊີວິດ ເທົ່າກັບ 40% ຂອງເງິນອຸດໜູນບຳນານສົມມຸດຖານ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ຄໍ ເປັນຜູ້ປະກັນຕົນທີ່ເສຍຊີວິດ ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍຂອງຜູ້ກ່ຽວກ່ອນເສຍຊີວິດ ເທົ່າກັບ 580.000 ກີບ, ຈຳນວນປີຈ່າຍເງິນສົມທົບເທົ່າ 10 ປີ . ເງິນບຳນານສົມມຸດຖານ ເທົ່າກັບ 580.000 ກີບ x 2% x 15 ປີ = 174.000 ກີບ. ເງິນອຸດໜູນໝ້າຍ = 40% x 174.000 ກີບ = 69.600 ກີບ.

ກໍລະນີພະນັກງານບຳນານ, ເສຍ ອົງຄະເສຍຊີວິດ, ເງິນອຸດໜູນໝ້າຍ ແມ່ນເອົາເງິນບຳນານ ຫລື ເງິນ ເສຍອົງຄະເປັນບ່ອນອີງໃນການຄິດໄລ່.

- ຜູ້ທີ່ມີສິດໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນລູກກຳພ້າແມ່ນບຸກຄົນດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ລູກຄົງ, ລູກນ້າ, ລູກລ້ຽງ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ບໍ່ຢູ່ໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງລະບົບປະກັນສັງຄົມ

ແບບບັງຄັບໃດໜຶ່ງຊຶ່ງມີອາຍຸແຕ່ 18 ປີລົງມາ ຍົກເວັ້ນຜູ້ທີ່ໄດ້ແຕ່ງງານແລ້ວ ໃນກໍລະນີຍັງ ສືບຕໍ່ຮຽນ ໜັງສື ຕ້ອງມີການຍັງຍືນຈາກໂຮງຮຽນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຈະໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງຈົນຄົບອາຍຸ 23 ປີ, ໃນກໍລະນີລູກກຳພ້າ ຫລື ກຳພອຍທີ່ເປັນຄົນພິການກອງທຶນປະກັນສັງຄົມຈະໃຫ້ການອຸດໜູນຈົນກ່ວາ ຜູ້ກ່ຽວມີວິຊາຊີບ.

❖ ວິທີຄິດໄລ່ເງິນອຸດໜູນລູກກຳພ້າ:

ກໍລະນີຄອບຄົວຜູ້ເສຍຊີວິດໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນໝ້າຍ ລູກແຕ່ລະຄົນຈະໄດ້ຮັບ 20% ຂອງເງິນ ບຳນານສົມມຸດຖານ, ແຕ່ເງິນອຸດໜູນລູກທັງໝົດ ບໍ່ໃຫ້ເກີນ 60% ຂອງເງິນບຳນານສົມມຸດຖານ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ງໍ ທີ່ເສຍຊີວິດ, ຜູ້ກ່ຽວມີລູກ 2 ຄົນ, ເງິນບຳນານສົມມຸດຖານ ຂອງທ່ານ ງໍ ເທົ່າກັບ 174.000 ກີບ.

ເງິນອຸດໜູນກຳພ້າ = 20% x 174.000 ກີບ x 2 ຄົນ = 69.600 ກີບ

ກໍລະນີຄອບຄົວຜູ້ເສຍຊີວິດ ບໍ່ໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນໝ້າຍ ລູກແຕ່ລະຄົນຈະໄດ້ຮັບ 30% ຂອງ ເງິນບຳນານສົມມຸດຖານ, ແຕ່ເງິນອຸດໜູນລູກທັງໝົດ ບໍ່ໃຫ້ເກີນ 60% ຂອງເງິນບຳນານສົມມຸດຖານ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ຈໍ ເສຍຊີວິດ, ຜູ້ກ່ຽວມີລູກ 3 ຄົນ.

ເງິນອຸດໜູນກຳພ້າ = 174.000 ກີບ x 60% = 104.400 ກີບ.

- ເງິນອຸດໜູນລ້ຽງດູ ພໍ່ ແລະ ແມ່, ພໍ່ ຫລື ແມ່ ຈະຕ້ອງຄົບ 1 ໃນ 2 ກໍລະນີດັ່ງລຸ່ມນີ້:
- ຜູ້ປະກັນຕົນທີ່ເສຍຊີວິດນັ້ນ ເປັນລູກຜູ້ດຽວທີ່ລ້ຽງດູ ພໍ່ແມ່, ຊຶ່ງແມ່ມີ ອາຍຸ 55 ປີ ແລະ ພໍ່ມີ ອາຍຸ 60 ປີຂຶ້ນໄປ;
- ພໍ່ ແລະ ແມ່, ພໍ່ ຫລື ແມ່ ນັ້ນເປັນຜູ້ເສຍອົງຄະ ໂດຍມີສະພາການແພດຍັງຢືນ.

❖ ວິທີຄິດໄລ່ເງິນອຸດໜູນລ້ຽງດູ ພໍ່ ແລະ ແມ່, ພໍ່ ຫລື ແມ່.

ກໍລະນີ ພໍ່ ແລະ ແມ່, ພໍ່ ຫລື ແມ່ ຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດ ບໍ່ມີຜູ້ລ້ຽງດູ ເງິນອຸດໜູນລ້ຽງດູ ພໍ່ ແລະ ແມ່, ພໍ່ ຫລື ແມ່ ເທົ່າກັບ 40% ຂອງເງິນບຳນານສົມມຸດຖານ, ແຕ່ເງິນອຸດໜູນທັງ 2 ຄົນລວມກັນສູງສຸດ ບໍ່ເກີນ 60% ຂອງເງິນບຳນານສົມມຸດຖານ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານ ສໍ ເສຍຊີວິດ ເງິນເດືອນສຸດທ້າຍຂອງຜູ້ກ່ຽວ ເທົ່າກັບ 545.000 ກີບ, ຈຳນວນປີຈ່າຍ ເງິນສົມທົບ 10 ປີ. ເງິນບຳນານສົມມຸດຖານ ຂອງທ່ານ ສໍ = 545.000 ກີບ x 2% x 15 ປີ = 163.500 ກີບ.

ກໍລະນີມີແຕ່ພໍ່ ຫລື ແມ່: ເງິນອຸດໜູນລ້ຽງດູ = 40% x 163.500 ກີບ = 65.400 ກີບ.

ກໍລະນີມີທັງພໍ່ ແລະ ແມ່: ເງິນອຸດໜູນລ້ຽງດູ = 60% x 163.500 ກີບ = 98.100 ກີບ.

ໝວດທີ IX
ການອຸດໜູນສິ່ງສະການ

1. ເງື່ອນໄຂຂອງຜູ້ມີສິດໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນສິ່ງສະການ.

ເມື່ອບຸກຄົນຕໍ່ໄປນີ້ຫາກເສຍຊີວິດ ແມ່ນມີສິດໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນສິ່ງສະການ:

- ຜູ້ປະກັນຕົນທີ່ເປັນລັດຖະກອນສົມບູນ ຊຶ່ງໄດ້ຈ່າຍເງິນສົມທົບນັບແຕ່ 1 ເດືອນຂຶ້ນໄປ, ພະນັກງານບໍານານ, ເສຍອົງຄະ;
- ພະນັກງານຕາມສັນຍາທີ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນສົມທົບເຂົ້າກອງທຶນປະກັນສັງຄົມຕາມລະບຽບການ ແຕ່ 1 ເດືອນຂຶ້ນໄປ;
- ຄູ່ສົມລົດ ແລະ ລູກຂອງຜູ້ປະກັນຕົນ, ພະນັກງານບໍານານ, ເສຍອົງຄະ, ພະນັກງານຕາມສັນຍາ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ເຊິ່ງບໍ່ໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນສິ່ງສະການຈາກລະບົບປະກັນສັງຄົມແບບບັງຄັບໃດໜຶ່ງ;
- ຜູ້ເສຍອົງຄະຮາກຖານ. ສ່ວນຄູ່ສົມລົດ ແລະ ລູກຂອງຜູ້ກ່ຽວແມ່ນບໍ່ໄດ້ຮັບເງິນສິ່ງສະການ.

ເງື່ອນໄຂຮັບການອຸດໜູນສິ່ງສະການສຳລັບຄູ່ສົມລົດ ແລະ ລູກ :

- ຄູ່ສົມລົດ ແລະ ລູກຄົງ, ລູກນ້ຳ, ລູກລ້ຽງຕ້ອງມີອາຍຸບໍ່ເກີນ 18 ປີ ທີ່ບໍ່ຢູ່ໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງລະບອບປະກັນສັງຄົມແບບບັງຄັບໃດໜຶ່ງ, ກໍລະນີລູກຍັງຮຽນໜັງສືແມ່ນອາຍຸບໍ່ເກີນ 23 ປີ ແລະ ບໍ່ທັນແຕ່ງງານ.
- ກໍລະນີຜູ້ປະກັນຕົນທີ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນສົມທົບຄົບ 15 ປີ ຂຶ້ນໄປຫາກເສຍຊີວິດຄູ່ສົມລົດທີ່ບໍ່ໄດ້ແຕ່ງງານໃໝ່ ແລະ ລູກທີ່ມີເງື່ອນໄຂຄົບດັ່ງໄດ້ກ່າວໄວ້ຂ້າງເທິງນັ້ນຍັງຈະໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນສິ່ງສະການຕໍ່ໄປ.

2. ວິທີຄິດໄລ່ເງິນອຸດໜູນສິ່ງສະການ.

- ຜູ້ປະກັນຕົນ ແລະ ພະນັກງານຕາມສັນຍາທີ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນສົມທົບເຂົ້າກອງທຶນປະກັນສັງຄົມຕາມລະບຽບການ ແຕ່ 1 ເດືອນ ຂຶ້ນໄປ ທີ່ເສຍຊີວິດຈະໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນສິ່ງສະການເທົ່າກັບ ເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍຂອງພວກກ່ຽວ ຄູນ 9 ເດືອນ.
- ພະນັກງານບໍານານ, ເສຍອົງຄະທີ່ເສຍຊີວິດຈະໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນສິ່ງສະການເທົ່າກັບເງິນບໍານານ ຫຼື ເງິນເສຍອົງຄະເດືອນສຸດທ້າຍ ຄູນ 9 ເດືອນ.
- ເມື່ອຄູ່ສົມລົດຂອງຜູ້ປະກັນຕົນ ແລະ ພະນັກງານຕາມສັນຍາທີ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນສົມທົບເຂົ້າກອງທຶນປະກັນສັງຄົມຕາມລະບຽບການ ແຕ່ 1 ເດືອນ ຂຶ້ນໄປ, ພະນັກງານບໍານານ, ເສຍອົງຄະ ຫາກເສຍຊີວິດຈະໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນສິ່ງສະການເທົ່າກັບເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍຂອງພວກກ່ຽວ ຄູນ 6 ເດືອນ.
- ເມື່ອລູກຂອງຜູ້ປະກັນຕົນ, ພະນັກງານຕາມສັນຍາທີ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນສົມທົບເຂົ້າກອງທຶນປະກັນສັງຄົມຕາມລະບຽບການ ແຕ່ 1 ເດືອນຂຶ້ນໄປ, ພະນັກງານບໍານານ, ເສຍອົງຄະ ຫາກເສຍຊີວິດຈະໄດ້ຮັບເງິນອຸດໜູນສິ່ງສະການເທົ່າກັບເງິນເດືອນໆສຸດທ້າຍຂອງພວກກ່ຽວ ຄູນ 3 ເດືອນ.

ໝວດທີ X

ລະບຽບການກອງທຶນ ແລະ ອົງການຄຸ້ມຄອງລະບອບປະກັນສັງຄົມ

ສຳລັບລະບຽບການຄຸ້ມຄອງກອງທຶນປະກັນສັງຄົມ ມອບໃຫ້ອຳນວຍການອົງການປະກັນສັງຄົມແຫ່ງລັດ ເປັນຜູ້ຄົ້ນຄວ້ານຳສະເໜີສະພາບໍລິຫານພິຈາລະນາຮັບຮອງເອົາ.

ໝວດທີ XI

ວິທີຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

1. ມອບໃຫ້ ອົງການປະກັນສັງຄົມແຫ່ງລັດ, ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເປັນຜູ້ເຜີຍແຜ່, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳແນະນຳສະບັບນີ້ ຕາມພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງໃຜລາວ.
2. ຄຳແນະນຳສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນຳໃຊ້ນັບແຕ່ມີລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ລັດຖະມົນຕີວ່າການ

ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ

ອ່ອນຈັນ ທຳມະຈິງ

ພິມທີ່ໂຮງພິມໜຸ່ມລາວ ໂທ : 21 5721 ແຟັກ: 21 6338